

JOK-BLADET

4 - 2016

Järvafältets Ornitologiska Klubb

Havsörn Foto: Ulf Franzén

Kallelse till Årsmöte se sida 3

Spännande rovfågelår på Järva sida 8

REDAKTÖRENS SIDA

Hösten 2016 kommer att gå till historien på grund av att relativt kraftiga vindar från östsektorn dominerade väderläget i landet under en längre period. Med dessa vindar följde mängder av flyttfåglar, både för oss vanliga arter som talgoxar och rödhakar, men också östliga rariteter som till exempel sibiriska järnsparvar, tajgablåstjärtar, ökensängare och östliga stenskvättor.

Tyvärr upptäcktes inga östliga rariteter på Järvafältet förutom den tajgasångare, som under några dagar uppehöll sig i närheten av Husby gård.

Flera av klubbens medlemmar hann kanske ändå med att få se några östliga gäster, som till exempel i samband med JOKs Ölandsexkursion vecka 42.

JOK-bladet 2016-11-15

Redaktör: Olle Bernard, som ansvarar för text och bild där annat ej anges.
olle.bernard@gmail.com

Klubbens hemsida:
jokhemsida.se

Web-master: Sophie Hellmin
sophie@lilla-bus.com

Layout: Olle Bernard

Tryck: Tennigraf

Stort tack .....
till Stig Holmstedt för textbidrag samt till de fotografer som förgyllt bladet med sina bilder.

JOKs Plusgironummer
580 132-9

Exploateringen av Barkarby flygfält fortsätter i högt tempo och under hösten presenterade Järfälla kommun nästa etapp av den omfattande utbyggnaden, en etapp som på allvar närmar sig de för oss fågelintresserade populära delarna av Säbysjön och 30-meterskärret.

Den nya utbyggnadsetappen benämns för "Barkarby-staden 3" och är belägen på det gamla flygfältets nordvästra del, dvs norr om den redan byggda Karlslundsskolan och alldeles öster om Ålsta backe/hage.

Den aktuella byggetappen sträcker sig ända fram till naturreservatets gräns, dvs intill fågelrestaurangen/viltåker belägen nära 30-meterskärrets parkering.

Detta innebär att huskroppar hamnar ca 250 m från 30-meterskärrets obsplats och ca 500 m från Igelbäcken.

Enligt tidplanen för Barkarby-stadens tredje etapp, vilken omfattar 4 000-5 000 bostäder, sker byggstarten om bara något år. Utbyggnadstiden för etapp 3 är planerad till ca tio år och dessa lär inte passera obemärkt för de som skådar vid 30-meterskärret och södra delen av Säbysjön, till exempel från sjöns fågeltorn.

Förväntade borrhings-, sprängnings- och pålningsarbeten är väl inte direkt vad man önskar få uppleva under en fågelskådningsutflykt till ett i övrigt vackert och härligt skönt naturreservat/landskap.

Sträckande fjällvråk över 30-meterskärret.
Foto:
Olle Bernard

Nu har hösten övergått till vinter och i detta nummer av JOK-bladet, som utgör årets sista, redovisas bland annat höststräcket av rovfåglar över norra Järvafältet. Naturligtvis också de mest spännande observationer som under hösten noterats vid Järvafältet.

Vi närmar oss årets slut och kan konstatera att 2016 blev ett både spännande och **artrikt fågelår på Järvafältet**. När detta skrivs i början av november, har hittills 192 arter observerats på norra delen av området och 154 arter på den södra delen. Totalt har hittills 196 arter observerats på hela Järvafältet. Uppgifterna om antalet observerade arter har hämtas från "Artportalen".

Områdets hittills enda nya art i år är den **mindre sumphöna**, som under ca tre veckor hördes spela i södra delen av Ravalen.

JOKs fem **fågelmatningar** på norra Järvafältet är nu igång. Mer om detta på annan plats i bladet.

I slutet av år 2016 är antalet medlemmar i JOK **mycket nära 500 st.**

Alla JOKare tillönskas en God Jul och ett Gott Nytt Fågel-År 2017!

TEXT:
OLLE BERNARD, REDAKTÖR

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 2017

Härmed kallas till Järvafältets Ornitologiska Klubbs årsmöte för år 2017.

Tid: 2017-02-14, kl. 19:00
Lokal: Naturskolan, Väsby gård

Efter årsmötesförhandlingar följer en **kavalkad över det gångna året på Järvafältet, med bilder tagna av JOKs många duktiga fotografer.**

Bildsammanställare och presentatör av JOKs årskrönika 2016 är **Johan Wallin**.

Efter årsmötesförhandlingar och bildvisning bjuder klubben på fika med dopp.

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR ÅR 2017

I detta utskick ingår **inbetalningskort, gällande medlemsavgiften (50 kr) för år 2017, inlagt som ett separat blad (A4-storlek).**

Vid betalningen är det viktigt att du inte missar att ange ditt **namn**.

Vi hoppas naturligtvis att du och eventuella familjemedlemmar även i fortsättningen vill vara medlemmar i JOK och i så fall önskar vi att du/ni betalar in medlemsavgiften så snart som möjligt, eftersom detta avsevärt underlättar arbetet för klubbens kassör och medlemsansvariga. Dessa befrias därigenom från **det trista arbetet** med att skicka ut påminnelser om medlemsavgiften.

Har du förlorat det bifogade inbetalningskortet, går det lika bra att betala in medlemsavgiften (50 kr) med en vanlig postanvisning eller via internet på plusgironummer 580 132-9.

OBS! Missa inte att skriva ditt **namn** på postanvisningen, om detta betalningssätt nyttjas.

I årets sista utskick brukar JOKs medlemsförteckning ingå, men för att minska klubbens utgifter, har styrelsen valt att låta denna utgå i år.

Om du önskar en medlemsförteckning, kan du beställa denna hos klubbens medlemsansvarige Clas Cronlund: clas.cronlund@gmail.com

Nya medlemmar hälsas varmt välkomna:

Anne Jägerstedt, Järfälla
Bo Isaksson, Stockholm

Greth Janskog, Stockholm
Urban Möller, Bromma

EFTERLYSES - BILDER TILL JOKs ÅRSSAMMANSTÄLLNING

Har du tagit bilder under år 2016, som kan vara intressanta för "JOKs årskrönika", vilken som vanligt kommer att presenteras i samband med JOKs årsmöte 2017? Bilderna behöver inte nödvändigtvis visa fåglar, utan gärna också andra aktiviteter som JOK/JOKare medverkat vid under det gångna året.

Har du några lämpliga bilder till årskrönikan, bör du kontakta Johan Wallin tel. nr 793 94 54 eller via mail: cj.wallin@gmail.com.

Detta gärna före den 31/12, så att Johan hinner arbeta fram en bra bildsammanställning till årsmötet.

Naturvård — utförd och planerad

Solna kommun

Skrattmåskolonins boplatser vid Råstajön kommer iordningsställas i god tid innan måsarna anländer.

Under hösten har en diskussion pågått om skötseln av träd norr om Råstajön.

Enligt expertis står **områdets äldre tallar** (ca 45 st) **och ekar** varandra. De står helt enkelt för tätt. Förhoppningsvis resulterar diskussionen i att inga träd behöver avverkas.

Önskemålet från oss fågelintresserade om en **utsiktsplattform** på norra sidan av Råstajön kvarstår.

Järfälla kommun

Säby strandängs öar kommer att röjas av på hög växtlighet, så att lämpliga ytor för boplatser åt sjöns skrattmåsar skapas.

I planeringen finns dessutom att försöka förbättra/breda de kanaler som skiljer skrattmåskolonins öar från fastlandet.

Järfälla kommun utförde under hösten en **biotopkartering** vid sjöar och vattendrag. I denna kartlades såväl vatten- som strandbiotopen vid Säbysjön och Översjön.

Den 13-14/9 genomfördes årets **provfiske** med nät i Säbysjön. Fångsten blev två stora gäddor, några rudor och sutare och en massa abborrar och mörtar.

Naturhistoriska riksmuseet

Under hösten har **provfiske** utförts av Naturhistoriska riksmuseet i Igelbäcken, detta vid Ulriksdal, Kymlinge och söder om 30-meterskärrat.

Årets nederbördsfattiga sommar gjorde att Igelbäcken hade onormalt liten vattenföring, vilket bidrog till att det fanns färre fiskar i bäcken än vanligt. Antalet grönlingar, bäckens mest kända fisk, var också färre, men resultatet skapade ingen oro för framtiden.

Under de senaste provfiskena har det konstaterats att det numera finns signalkräfter i bäcken. Dessa är olagligt utsatta, men förutsättningarna verkar inte vara så särskilt goda till att de ska kunna växa sig stora. Signalkräftorna verkar inte heller påverka grönlingarnas förekomst i Igelbäcken i någon större grad.

Provfiske i Igelbäcken.
Foto: Olle Bernard

Sollentuna kommun

Promenadstråken runt Ravalen kommer att förbättras vilket bl a inkluderar att en lerig passage genom lövlunden i sydväst ska bli enklare att passera. Dessutom kommer några siktlinjer, från gångstråket ut över sjön, att förbättras.

Till nästa år har Sollentuna kommun planer på att markera en slinga runt hela sjön (dock inte alltid nära vatt-net) som "Ravalen runt". Slingan kompletteras dessutom med en beskrivning av de olika skådarplatserna och fågelmiljöerna runt Ravalen.

För att **förbättra utsikten** från bergen i södra Ravalen liksom från Fornborgsberget planeras mindre gallring.

Stockholms stad

I slutet av oktober uppgav media att det fanns "klartecken" till att bygga en **begravningsplats** nära Granholmstippen.

Spontant bör väl anas att detta är en negativ utveckling för områdets natur.

Enligt uppgift kommer emellertid detta "klartecken", gällande bygget av begravningsplatsen, att överklagas.

JOK - naturvård m m hösten 2016

Startat upp fem **fågelmatningar** på norra Järvafältet.

Stängt igen **Igelbäckens dämme**, med undantag för den öppning som motsvarar Vattendomstolens krav på en minimitappning.

Lämnat in en **remiss** beträffande placering av tunnelbanestationer i Barkarbystaden.

Planerar att eventuellt utföra kompletterande **vassröjning** på skrattmåsoar i södra delen av Säbysjön. Kan dock bara bli aktuellt vid goda isförhållanden.

Minkfällorna har åter satts ut vid Igelbäcken och JOK fortsätter att även denna vinter assistera Järfälla kommuns viltvårdare i jakten på minkar. Antalet minkar vid Säbysjön upplevs numera som mycket färre än för några decennier sedan. Men minkar finns tyvärr fortfarande kvar vid sjön.

Välkomstskylt, som nog inte omfattar minkar. Foto: Olle Bernard

Vinterfågelmätningar

JOK anordnar även i vinter fem fågelmätningar, belägna **söder om Säbysjön, norr om Säby gård, norr om Ravalen, väster om Fäboda gård** samt **vid Multorp**.

Klubbens kostnad för matningarna har ökat bl a för att dessa ökat i antal, men också för att fågelmaten blivit dyrare. Trots klubbens ökade utgifter för bl a fågelmätning har vi sedan 1991 lyckats hålla medlemsavgiften på en relativt låg nivå. Något som klarats av genom bl a ideellt arbete vid Naturskolans kafé samt generösa bidrag från många medlemmar.

Förhoppningsvis består generositeten, precis som storleken på JOKs medlemsavgift, bara 50 kr, även under år 2017.

(JOKs Plusgironummer: 580 132-9).

Nu kan du även Swisha ett bidrag till fågelmat på 070-5402030 (Björn Wester, kassör). Märk din gåva "JOK"!

Ansvariga för JOKs matningar är:

Söder om Säbysjön och norr om Säby gård:

Tommy Carlsson, Hans Karlsson och Olle Bernard.

Norr om Ravalen: "Matte" Weiland.

Fäboda och Mulltorp:

Bo Hallman och Björn Wester.

Det finns goda chanser att få se tofsmes vid JOKs skogsmatning väster om Fäboda gård.
Foto: Björn Jansson

Vill du ha JOK-bladet i datorn?

Erbjudandet att få JOK-bladet till sin dator, istället för som traditionell pappersupplaga via posten, är fortfarande aktuellt.

Frågan har aktualiserats p g a de kostnader som vi har för tryck och porto av JOK-bladet, men även utifrån ett miljöskäl.

Om du önskar JOK-bladet i datorn, så anmäler du dig via hemsidan "kontakt" längst ned på förstasidan och välj Clas Cronlund som mottagare.

JOKs Innekvällar

Hösten bjöd som vanligt på två innekvällar. Oktobermötet gästades av Erik Arbing ledare för projekt "Göktytan". Antal deltagare: 36 st.

Vid novembermötet förflyttades mötesdeltagarna med ordförande Ulf Svahns hjälp till Trinidad-Tobago. Höstens hittills värsta ruskväder med blåst, regn och snöblask bidrog att deltagarantalet var mindre än normalt.

Antal deltagare var dock 22 st tappra, som trotsade det tuffa vädret.

Ett stort tack till Johan Wallin och Lena Radler som även i år ansvarat för innekvällarnas innehåll/föredragshållare samt för det viktiga fiket.

Ett tack även till Bengt Sundberg och Rickard Dahlén som ansvarat för möteslokalen.

Naturskolans kafé, Väsby gård.

Det är inte bara fåglarna som behöver rejält med näring under vintern, utan även skådarna.

Under vintern och våren 2017 hålls kaféet vid Väsby gård öppet under söndagar.

OBS!

JOK ansvarar för fiket söndagarna 15/1, 22/1 och 5/3.

Öppettid: 11-15.

Välkomna!

Du missar väl inte fikets unika och goda kryss-mackor.

JOK-doppingen,

som klisterdekal,

kan köpas av

Karin Callmer,

Olle Bernard,

Roland Jarvad och

Mats Weiland.

Pris: 20 kr/st.

Järvafältsrariteter 1 september – 15 november

Spetsbergsgås

Över Fornborgsberget sträckte en spetsbergsgås den 5/9 och 5 st den 4/10. Dessutom passerade en "spetsbergare" över 30-meterskärret den 3/10.

Bläsgås

Från Fornborgsberget observerades två st sträckande bläsgäss den 5/9. Över Fäboda sträckte dessutom en den 13/10 och över 30-meterskärret en grupp med 50 st den 15/10.

Prutgås

Arten har hittills bara setts rasta på Järvafältet vid något mycket enstaka tillfälle. Denna höst har emellertid 2 st prutgäss rastat på Golfängarna vid Lötsjön den 16-17/10 och ytterligare en vid Råstasjön den 19/10-10/11.

Rastande prutgäss på Golfängarna.
Foto: Kjell Kroon

Sjööorre

En honfärgad sjööorre rastade i Ravalen den 13-28/10. Senast en rastande sjööorre observerades på Järvafältet var vid Råstasjön maj 2012.

Röd glada

Den 2/10 observerades en sydsträckande röd glada över 30-meterskärret och Granholmstippen. Detta var Järvafältets tredje röda glada år 2016 och den åttonde av arten under alla år. Bör visa på en för arten positiv utveckling, som förhoppningsvis kommer att fortsätta.

Mindre skrikörn

Den 17/9 sträckte en mindre skrikörn över 30-meterskärret. Utgör det tredje fyndet av arten på Järvafältet. De två tidigare mindre skrikörnarna observerades över Säbysjön den 30/7 1999 och över 30-meterskärret den 24/8 2012.

Den aktuella mindre skrikörnen uppvisade ett väl synligt jack i höger vinge, vilket framgår av bilder tagna vid 30-meterskärret den 17/9. Även bilder på en mindre skrikörn tagna på Öland den 1/10 och vid Falsterbo den 4/10 uppvisar en örn med samma jack i vingen. Se bilder överst i motstående spalt.

Därmed vågar man påstå att det med mycket stor sannolikhet är samma mindre skrikörn som observerades den 17/9 samt 1/10 och 4/10. Genom dessa obsar vet vi att den aktuella örnen besökt de berömda fågellokalerna **30-meterskärret, Ottenby och Falsterbo** innan den till slut lämnade landet för att flyga över till Danmark.

PS: Observationen av den mindre skrikörnen över 30-meters har godkänts av RK.

T v den mindre skrikörnen med jack i höger vinge över 30-meterskärret. Foto: Nils Eng 17/9.

T h samma mindre skrikörn över Falsterbo. Foto: Mats Bergström, Vejbystrand 4/10.

Kungsörn

Under hösten har hittills (mitten nov.) endast en kungsörn observerats och detta den 2/10 över Säbysjön och 30-meterskärret.

Dvärgbeckasin

Under hösten har hittills fyra st dvärgbeckasiner observerats. Detta vid 30-meterskärret den 12/9 och 4/11 samt nära Järfälla kyrkdamm den 15/10 och 5/11.

Hökuggla

En rastande hökuggla upptäcktes den 29/10 invid grusvägen öster om Säbysjön.

Hökuggla öster om Säbysjön.
Foto: Tilo Moede

Kungsfiskare

Den 15/9 upptäcktes en kungsfiskare vid Råstasjön. Utgör det 4:e fyndet av arten på Järvafältet under 2000-talet. Även hösten 2015 rastade en kungsfiskare vid Råstasjön.

Svart rödstjärt

Den 10-13/11 födosökte en svart rödstjärt (hanne) vid Bögs gård.

Tajgasångare

En tajgasångare uppehöll sig den 20-21/9 nära Husby gård. Utgör det 5:e fyndet av arten på Järvafältet.

Tallbit

Höstens första och hittills enda tallbit observerades vid Fornborgsberget den 13/9.

Bändelkorsnäbb

Höstens hittills enda observation av bändelkorsnäbb gjordes vid Fornborgsberget med 3 st den 31/8.

Videsparv

En sträckande videsparv upptäcktes vid Fornborgsberget den 12/9.

Rastande änder

Under höstarna lockar Järvafältets sjöar till sig rastande änder, men antalet har dock minskat sedan åren 1990-2010 i framför allt Säbysjön och Översjön .

I dessa båda sjöar rastade under denna 20-årsperiod bl a många brunänder. Hösten 1995 rastade som mest 520 st och fortfarande år 2007 räknades 185 st brunänder in i sjön.

Även Översjön lockade under motsvarande period till sig flera hundra rastande brunänder, bl a 350 st hösten 1996 och 222 st hösten 2009. Hösten 2016 rastade totalt bara ca tio brunänder i dessa båda sjöar.

Lyckligtvis rastar emellertid fortfarande ett trevligt antal änder i Järvafältets sjöar. Bland dessa änder upptäcktes även några som är mer eller mindre ovanliga för området.

Bläsand

I norra delen av Säbysjön uppehöll sig under stor del av hösten 2016 en grupp med bläsänder.

Störst antal, med drygt 50 st, räknades in i månads-skiftet september-oktober och den 15/10 fanns fortfarande 45 st bläsänder kvar på lokalen.

Snatteränder

Under de senaste höstarna har Råstasjön lockat till sig flest antal snatteränder. Detta gäller även hösten 2016 och då rastade ca 80 st snatteränder i sjön den 20-21/10 och den 2/11 fanns 72 st snatteränder kvar.

Stjärtand

Den 26/8-1/9 uppehöll sig en stjärtand i norra delen av Säbysjön.

Vid Hjulsta vattenpark sågs en stjärtand den 27-29/9.

Stjärtand vid Hjulsta vattenpark.
Foto: Lars-Erik Sarasniemi

Vigg och knipa

I början av november rastade ca 50 st vigg och ca 85 st knipa i Ravalen.

Bergand

Ravalen lockade under perioden 9/10-2/11 till sig flera bergänder.

Största rapporterade antal var 7 st den 3/11.

Bergand i Ravalen.
Foto: Olle Bernard

Sjörre

Den 13-27/10 rastade en sjörre i Ravalen.

Sjörre i Ravalen.
Foto: Kjell Kroon

Salskrake

I Ravalen fanns 2 st rastande salskrakar den 9-10/10.

Därefter sågs en salskrake i sjön t o m den 15/10.

Salskrakar i Ravalen.
Foto: Olle Bernard

Komplettering:

I JOK-blad nr 3/2016 redovisades en sammanställning över **rastande rara änder** på Järvafältet.

Denna saknade emellertid följande två fynd av **mandarinänder**:

2004.10.23-24 1 ex. hane rastade i Lötsjön.

2011.04.25 1 ex. hane rastade i Råstasjön.

Tack till Ari Määttä för hjälp med kompletteringen.

Mandarinänder i Järfälla kyrkdamm sommaren 2016.

Sträckande sångsvanar och sädgäss under hösten t o m den 15/11

Sångsvanar började sträcka i slutet av oktober och i samband med en rejäl köldknäpp den 5-6/11 passerade under dessa båda dagar ca 650 st över norra Järva.

Hittills denna höst har totalt ca 975 st sångsvanar setts sträcka över norra Järva.

Flera sädgäss än normalt sågs sträcka över Järvafältet denna höst och det totala antalet var närmare 4 000 st.

Mycket spännande rovfågelår på Järva

Rovfågelåret 2016 var till största delen mycket trevligt positivt på Järvafältet, även om vi också tvingades notera några negativa skeenden.

På den positiva sidan hamnar givetvis ett mycket bra häckningsresultat för **bruna kärrhökar** och **fiskgjusar** på fältets norra del.

Vid Säbysjön fick två bruna kärrhökspar totalt sju ungar flygga.

Även områdets fiskgjusar hade ett mycket lyckat år. Paret som häckade vid Säbysjön fick tre ungar på vingarna och paret vid Översjön fick två ungar flygga.

Lärkfalkar konstaterades även i år häcka öster om Säbysjön. Arten häckade sannolikt också i Översjöns och Ravalens närområden.

Bland övriga häckande rovfåglar fanns även i år något eller förhoppningsvis några par **bivråkar** på norra delen av Järvafältet.

Sparv- och **duvhökar** häckade sannolikt som vanligt med flera par på såväl södra som norra delen av fältet.

Födosökande **tornfalkar** observerades under häckningstid bl a vid f d Barkarby flygfält samt vid 30-meterskärret. Negativt är att det inte kunde konstateras någon tornfalkshäckning i år på Järvafältet. Senast tornfalkar häckade i området var år 2012 (3 par).

I år sågs flera rovfågelarter än normalt på Järvafältet. Förutom ovan uppräknade arter observerades även **havsörn**, **ormvråk**, **fjällvråk**, **kungsörn**, **stenfalk** och **pilgrimsfalk**. Dessa arter observeras årligt med varierande stort antal i området.

Pilgrimsfalk över 30-meterskärret.
Foto: Jati Surajit

Redovisning av höstens rovfågelsträck
över norra Järva finns på sida 9.

Dessutom observerades under år 2016 följande för området betydligt mera sällan förekommande arter:

Röd glada

Totalt observerades i år tre st röda glador. Två av dessa under vår- och försommar samt en tredje under hösten. Samtliga sågs sträckande över bl a 30-meters.

Stäpphök

Under våren födosökte en yngre stäpphök tillfälligt vid Säby strandäng.

Mindre skrikörn

En mindre skrikörn sträckte söderut över 30-meterskärret den 17/9. Mer om årets mindre skrikörn på annan plats i detta blad.

Aftonfalk

Arten observeras mycket sällan i vårt område, men i år sågs en vacker hanne tillfälligt födosöka vid Finnängen (norr om Säbysjön).

Samma aftonfalk, med ett jack i vingen, upptäcktes efter besöket vid Finnängen samma dag vid Fysingen där den stannade under några få dagar.

Aftonfalken som flög från Järva till Fysigen.

Foto vid Fysingen:
Olle Bernard

Under år 2016 har hittills (15/11) 18 st!! rovfågelarter observerats på Järvafältet.

Antalet rovfågelarter som genom åren observerats på Järvafältet är 21 st.

Redovisningen ovan ska adderas med följande tre arter för att göra Järvafältets rovfågellista komplett:

Ängshök

Under åren 1993-2004 sågs nio ängshökar i området.

Jaktfalk

Väsby sjöäng besöktes av en jaktfalk den 25/4 1995.

Större skrikörn

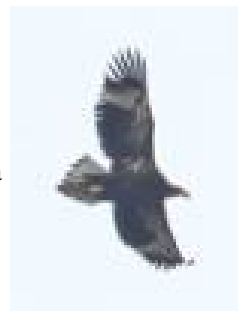
Den 14/10 2008 sträckte större skrikörn över 30-meterskärret.

(Jättehavsörn*)

Mycket överraskande för skådarna vid 30-meterskärrets obsplats upptäcktes en sträckande jättehavsörn den 1/10 2013.

*jättehavsörn bedöms inte kunna uppträda spontant i vårt land.

Jättehavsörn över 30-meters
Foto: Ulf Franzén (2013)

Rovfågelsträcket hösten 2016

Bevakning av det rovfågelsträck som under höstarna passerar över **norra delen av Järvafältet** har pågått sedan år 2005.

I år genomfördes sträckräkning under augusti till mitten av november och detta i princip dagligen från framför allt 30-meterskärret och Fornborgsberget.

Röd glada

Arten utgör fortfarande en raritet i vår del av landet, men antalet observationer ökar.

Den 2/10 observerades en sträckande röd glada över 30-meterskärret och Granholmstippen, kanske området första höststräckande röda glada.

Bivråk

Under hösten sågs 56 st bivråkar sträcka över norra Järvafältet, vilket tangerar den näst högsta summa som noterats.

Bivråk. Foto: Nils Eng

Blå kärrhök

Även denna höst var antalet sträckande blå kärrhökar relativt lågt. Antalet, som var 34 st, överensstämmer ändå väl med mängden under de senaste åren.

Sparvhök

Även denna höst sträckte åter betydligt färre sparvhökar än vad som var normalt för bara några år sedan.

Årets antal med 200 st är det lägsta antal som noterats. Det högsta noterades 2008 med 750 st. Tyvärr saknas en bra förklaring på de senaste fyra höstarnas tydliga minskning av sparvhökar.

Ormvråk

Höstens sträck med ormvråkar inleddes mycket svagt, men ökade kraftigt vid månadsskiftet september-oktober. Höstens totalsumma blev 737 st, vilket är den högsta sedan 2012.

Fjällvråk

Antalet sträckande fjällvråkar var fram till mitten av november 90 st, vilket får anses som en tämligen normal siffra.

Fjällvråk.

Foto: Olle Bernard

Kungsörn

Endast en sträckande kungsörn över området får tyvärr betecknas som tämligen normalt.

Tornfalk

Totalt observerades 20-25 st sträckande tornfalkar.

Stenfalk

Endast 4 st sträckande stenfalkar observerades hösten 2016, vilket utgör en tangering av det lägsta antal som noterats.

Pilgrimsfalk

Med 9 st sträckande pilgrimsfalkar placerar sig hösten 2016 bland de bättre åren.

Rovfågelsträcket över norra Järvafältet under höstarna 2005-2016

Art	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Blå kärrhök	60	63	48	67	38	36	72	31	36	26	31	34
Sparvhök	750	575	542	750	428	396	625	438	290	235	326	200
Ormvråk	755	770	635	1111	492	809	934	851	503	469	822	737
Fjällvråk	115	75	85	100	45	128	108	77	66	124	90	90
Kungsörn	5	2	0	8	0	1	0	4	1	0	3	1
Stenfalk	30	16	19	17	11	6	13	4	4	4	7	4
Pilgrimsfalk	18	10	5	3	7	9	9	2	4	4	10	9

Ormvråk t v
Fjällvråk t h

30-meters – populär blåhakelokal

Under hösten besöktes 30-meterskärret inte bara av fåglar utan också av flera fågelintresserade än normalt. Många med önskemålet om att få se och kanske även försöka fotografera blåhakar.

Antalet besökare berodde nog mycket på att ”Artportalen” under en period, i princip dagligen, rapporterade om att det fanns blåhakar på lokalen.

Kanske var det t o m så att 30-meters under en period utgjorde en av höstens säkraste och mest lättillgängliga lokaler i Stockholmsområdet för att få se blåhakar.

Bland besökarna vid 30-meters noterades flera som sannolikt aldrig tidigare besökt lokalen. Med sakkunnig ledning styrdes emellertid ”nykomlingarna” till lämpliga ”blåhakepositioner”, d v s till ALU-bron eller till Igelbäckens dämme.

Flertalet besökare lyckades få se blåhakar. Dessutom togs många bilder och några av dessa presenteras i en blåhakekavalkad nedan.

En kavalkad med blåhakar rastande i 30-meterskärret.

Foton fr v: Kenneth Sjögren x 2, Björn Jansson och Per Persson.

Även varfågarna gillar 30-meterskärret

Under flera decennier har vi kunnat glädja oss åt övervintrande varfåglar vid 30-meters och i JOKs förteckning från 1968 framgår det att arten även på den tiden övervintrade regelbundet på Järvafältet.

Den eller de varfåglar som genom åren valt att försöka övervintra vid 30-meterskärret brukar vara tämligen rörliga, vilket gör att de inte ses hela dagarna vid kärret.

Områdets varfågel håller säkert ett relativt stort vinterrevir för att klara övervintringen. Aktuellt revir bör förutom 30-meters omfatta Säby strandäng, Älgkärrstippen, f d Barkarby flygfält, Djupandalen, Nysved samt troligen också Väsby sjöäng.

De övervintrande varfågarna brukar anlända till Järvafältet i början av september och stannar kvar i området till början av april. Med lite tur kan varfågeln t o m höras sjunga vid 30-meters innan den flyttar norrut.

I samband med höststräcket ses ibland flera varfåglar samtidigt i kärret. Detta dock bara tillfälligt innan revirets ägare klarställt ”spelreglerna”.

Enligt boken ”Fågeln i Sverige – antal och förekomst” (SOF 2012) beskrivs att varfågeln häckar på myrar, hyggen och i öppen skogsmark från mellersta Svealand och norrut.

Antalet häckande varfågelpar i vårt land är ca 6 000.

Varfågel i 30-meterskärret hösten 2016.

Foton: Olle Bernard

Järvafältets nötkråkor

En art, som under lång tid varit spännande och intressant att få möta på Järvafältet, är nötkråka.

I JOKs sammanställning över fåglarna på Järvafältet daterad 1968 beskrivs att nötkråkan ”troligen häckar vissa år” i området. En bedömning som fortfarande bör vara aktuell beträffande artens status på Järvafältet.

Vissa år (bl a år 2015) observerades så få nötkråkor i området att det då upplevdes som tveksamt om arten fortfarande häckade här.

Under hösten 2016 observerades åter ett flertal nötkråkor i området och detta dessutom på många platser. Därmed ökar givetvis möjligheten att några par häckat här under det gångna året.

Järvafältet erbjuder fortfarande på gott om lämplig biotop för nötkråkor (tjocknäbbade), vilka gärna häckar i mossrik granskog med hasselbuskar i relativ närhet, gärna på några kilometers avstånd.

Just hasseltillgången uppfattas som särskilt viktig för arten och då inte bara i samband med övervintring, eftersom nötkråkans ungar under våren matas med hasselnötter som hamstrats under föregående höst.

Det har visat sig att nötkråkans förekomst i vår del av landet varierar mellan åren.

Enligt SOF:s bok ”Fåglarna i Sverige (2012)” redovisas att antalet häckande nötkråkor i landet är ca 11 000 par.

I södra Sverige, norrut till sydligaste Dalarna, häckar den tjocknäbbade nötkråkerasen.

I främst östra Norrland har den östliga smalnäbbade rasen häckat från 1970-talet.

Nötkråka rastande på Fornborgsberget hösten 2016.
Foto: Mats Weiland

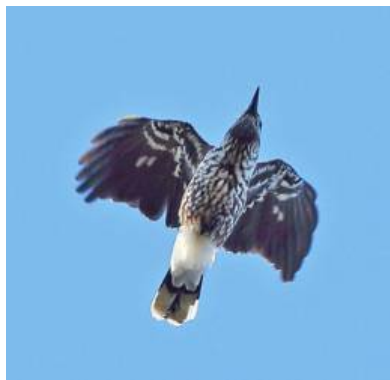

Födosökande nötkråka i Viby (nära Pizzerian).
Foto: Olle Bernard

Under vissa höstar/vintrar upplevs invasioner från öster av de ofta mycket oskygga smalnäbbade nötkråkorna i stora delar av landet inkluderat Järvafältet. De smalnäbbade har under senare år etablerat sig i landet och häckar numera årligt här. Hybridisering mellan de båda raserna blir allt vanligare, vilket försvårar möjligheten att skilja den tjocknäbbade och smalnäbbade rasen av nötkråka åt.

Vi hoppas givetvis på att nötkråkan, som är rödlistad och klassad som nära hotad (NT), kan stanna kvar som häckfågel på Järvafältet.

Förekomsten av nötkråkor har vid åtskilliga tillfällen, och på många platser, nyttjats vid försök att bevara värdefulla skogar. Detta skedde även på Järvafältet när kampen om att rädda Hansta från exploatering pågick. Och vem vet, kanske var det nötkråkorna, tillsammans med författaren Astrid Lindgren och naturligtvis många JOKares kamp, som var avgörande för att vi idag har Hansta naturreservat.

Nötkråka överflygande 30-meterskärret hösten 2016.
Foto: Jonas Adner

Födosökande nötkråka väster om Bögs gård hösten 2016.
Foto: Nils Eng

Öland 19 – 23 oktober

Deltagare: Hans Elleby, Stig Holmstedt (ledare), Gustav Knall (ledare), Kjell Sahlberg och Lasse Sunnerstig.

Detta var sannolikt den bästa resa som JOK någonsin gjort till Öland vad gäller kvaliteten på utbytet. Envisa ostliga vindar i två veckor hade gjort att ön fyllts av rariteter av framför allt tättingar och vi såg i stort sett alla de som fanns på plats. Totallistan, 130 arter, skäms inte heller för sig vid denna årstid.

19/10. Eftersom alla startade tidigt från Stockholm respektive Degeberga (Lasse) hanns det med en del artplockande redan denna dag. Gustav tittade på **öken-sångare** på norra delen av ön samt **nordsångare** (tredje fyndet på Öland) och **sibirisk järnsparv** på den södra, Hans och Kjell på **nordsångaren** och den **sibiriska järnsparven** medan Lasse besökte en **nunne-stenskvätta** på Sturkö samt en **isabellastenskvätta** vid Segerstad. Han såg också tre **jordugglor** vid Ottenby. En inte oäven start med andra ord..... På kvällen åt vi Spaghetti Bolognese med valda drycker.

20/10. Några morgontimmar på södra udden gav bl.a. **smålom**, **grå- och svarthakedopping**, **sill-** och **tobisgrissla**, **bergand**, **alfågel**, **sjöorre**, en **spetsbergsgås** och några **bläsgäss**, en **dvärgmåsa**, tre **myrspovar** och en **dvärgbeckasin**.

Vid stranden nedanför Ottenby gravfält letade vi fram den **berglärka** som varit där några dagar och fick på köpet två vanliga **stenskvättor**. Därefter fick alla titta på **isabellastenskvättan** vid Segerstad.

Vi gjorde därefter ett återbesök hos **nordsångaren** som skulkade i diken och ogräsmark väster om Kastlösa. Här fanns också en **trädlärka**, två **svarta rödstjärtar** samt en flock **sädgäss**, i vilken flera var av arten **rossicus**.

Nästa stopp blev vid Risingehamn där vi snabbt letade upp platsens ena **dvärgsparv**. Flera **stjärtmesar** och en **rödstjärt** visade sig också.

Skådardagen avslutades med sjöfågelspaning vid Sebybadet. Några flockar med **ejder** sträckte förbi, liksom fyra **svärter**. På vattnet upptäcktes två **smålommar** och i buskarna ett gäng **stjärtmesar**.

En **hornuggla** kom in från havet och landade i ett träd nära Segerstads fyr.

Middagen bestod av kycklinggryta Marengo.

21/10. Det regnade och blåste hårt från öster på södra udden så vi bestämde att Hans, Lasse och Kjell skulle fara norrut och söka få se **ökensångaren** och den **ökenstenskvätta** som nu dykt upp vid Byxelkrok. Detta lyckades bra.

Gustav och jag stannade på södra delen och besökte ett antal lokaler. Vid Ventlinge hade vi **varfågel**, **mindre korsnäbb**, **bergfink**, **gransångare** och **svarthätta** och vid Tvärvägen sträckte en flock om nio **mindre sångsvanar** över mot sydväst.

Sibirisk järnsparv, en av flera rara gäster från öster på Öland under oktober 2016.

Foto:
Olle Bernard

Vi sträckskådade därefter från fiskmagasinet i Gräsgårdshamn och noterade ett dussin stora **ejderflockar**, en del flockar av **svärta**, **sjöorre**, **alfågel** och **bergand**, två **dvärgmåsar**, en **sillgrissla** samt en **horn/jorduggla** som märkligt nog flög ganska långt ut parallellt med kusten.

En vandring runt södra lundsjön gav två **morkullor** och en del **gråsiskor**. Väster om södra lunden mobbades en **extremt sen fiskgjuse** av en stor **duvhök**.

Vid Kungsgården hade vi två **järnsparvar** och en **fjällvråk**. Vid Ventlinge strand en **småfläckig sumphöna** och två **vattenrallar** i en vasskant samt en överflygande **blåhökhanne**.

På kvällen firade vi alla våra arter med en förträfflig öländsk lammstek.

22/10. På udden började vi med bl.a. en **dvärgbeckasin**, en **mycket sen kentsk tärna**, två **smålommar**, två **dvärgmåsar**, en av vardera **svart-** och **gråhakedopping**, ett gäng **vinterhämplingar** och två juvenila **bläsgäss**.

Nu kom det i snabb följd larm på **blåstjärtar** vid Kastlösa respektive Råbäcksdungen söder om Gräsgårds kyrka. Vi började med den vid Kastlösa dammar, som var ganska svår, men som till slut sågs flyktigt av de flesta i gänget. En **blåhökhanne** noterades i närheten. Nästa mål blev stranden nedanför Albrunna där vi såg på en ny **sibirisk järnsparv**. Den var mycket lokal på en jordhöj tillsammans med några vanliga **järnsparvar**.

Blåstjärten på fältet mellan vägen och Råbäcksdungen var betydligt snällare än den nära Kastlösa och den fick alla se fint. Ännu en **blåhökhanne** förgyllde tillvaron.

Det var mycket kvar på dagen så vi beslöt att fara till Beijerhamn för att bl.a. skåda de **11 (!) ägretthägrar** som skulle stå utanför södra tornet. Det gjorde de programenligt och här fanns också fyra **mindre sångsvanar**, mängder av **simänder** och **måsar**, två **enkelbeckasiner**, en **svartsnäppa** och en **myrspov**.

Slutligen besökte vi Mörbylånge sockerbruksdammar där vi såg en **forsärsla**, en **tristis-gransångare** samt ytterligare en rekordsen art – en **skogsnäppa**. Middagen bestod av fläskfilégryta med creme fraiche, dijonsenap och saltorkade tomater.

23/10. Nere på udden började vi med att på närhåll beskåda en nyss infångad och ringmärkt **småfläckig sumphöna**.

Gustav såg sedan en tyvärr döende **brandkronad kungsfågel**. I övrigt noterades ett mycket stort sträck av **alfågel**, fyra **svärtor**, några **sjöorrar** och **tordmular**, över 20 **smålommar**, en **morkulla** och en **roskarl**.

Bakom Västrevet låg en flock om ca 30 **mindre sångsvanar**.

På stranden nedanför Degerhamn såg vi en honfärgad **svartvit flugsnappare**, även denna väldigt sen, och vid Ventlinge äntligen den **härfågel** som gäckt oss tidigare.

Nu gav sig Gustav upp till Byxelkrok för att få se på **ökenstenskvättan**, vilket han också lyckades med. Hans och jag finkammade stranden norr om Skjutbanedungen utan några sensationer, men avslutade dagen stilenligt med **isabellastenskvättan** och en **kungsfågelsångare** vid Segerstad samt ytterligare en sådan jämte en **bergstaigasångare** vid Mellbytorp. Som lätt inses var alla deltagare ytterst nöjda och det är bara att beklaga alla som inte kunde vara med. ....

Stig Holmstedt

Det går bra för havsörnen

Utvecklingen för landets havsörnar är som alla konstaterat otroligt positiv. Efter att ha varit på väg att i princip utrotas, finns det idag mycket goda möjligheter till bra havsörnsobservationer på många platser i landet.

Under 1980-talet fick man vara nöjd med att få se en havsörn per år på Järvafältet. Idag kan däremot flera havsörnar ses varje dag från områdets bästa utsiktspunkter, i synnerhet under vår och höst.

Förmodligen fortsätter havsörnarnas imponerande och glädjande utveckling, men för detta krävs bl a att örnnarna finner lämpliga träd för sitt bobygge. Eftersom ett havsörnsbo kan väga flera hundra kilo måste örnnarna hitta illräckligt gamla och kraftiga träd, ofta tallar, som klarar att bära sina bon.

Ett alternativ kan vara att havsörnarna väljer att markhäcka ute på kala öar i skärgården.

Vid norra delen av Järvafältet, och framför allt vid områdets sjöar, har havsörnar under den gångna hösten ofta uppehållit sig. Inte alltför sällan sågs flera örnar samtidigt, såväl gamla som lite yngre individer.

Sedan Säbysjöns fiskgjusar, efter årets mycket lyckade häckning, lämnat sjön inspekterades deras båda bon under hösten av havsörnarna. Eftersom havsörnar börjar häcka mycket tidigt på året, upptäcker vi ganska snart om något av gjusarnas bon godkänts av örnnarna. Om en häckning inleds blir detta i så fall Järvafältets allra första havsörnshäckning på otroligt många år.

Havsörnar vid Säbysjön. Örnen t h inspekterande ett av fiskgjusarnas bon. Foton: Nils Eng

och duvhöken

På Järvafältet finns det mycket goda möjligheter att få uppleva duvhök, en tuff och imponerande rovfågel. Arten häckar med några par på såväl södra som norra delen av Järvafältet. Den unga duvhöken på bilderna ovan har lyckats slå en and.

Foton: Måns Söderberg

Program vinter - vår 2017

JÄRVA-AKTIVITETER

Fågelvandringar

29 januari

26 februari

26 mars

23 april

JOK fortsätter att i samarbete med SNF Sollentuna anordna söndagsvandringar med som vanligt Bengt Sundberg, Järvafältets hjälte 2016, som ledare.

Samling vid Naturskolan, Väsby gård kl 09:00.

Fågeltornskampen - 6 maj

JOK planerar att även i år ställa upp i Fågeltornskampen och då kommer vi att räkna fåglar (arter) från Säbysjöns fågeltorn.

Förste man/kvinna på plats i tornet den 6/5 får äran att börja räknandet, vilket pågår till kl. 13:00.

PS: Du glömmer väl inte att ta med fika.

Fågelskådningens dag - 14 maj

Traditionsenligt anordnar JOK i samarbete med Sollentuna kommun en ca 2 timmar lång fågelvandring vid "Fågelskådningens dag".

Chefsguide och samordnare är Rikard Dahlén. Samling sker vid Bögs gårds parkering kl 08:00.

Kontrollera JOKs hemsida (Anslagstavlan) alternativt FB-sida (Fågelskådare på Järva) för senaste info.

JOK vid Naturskolans kafé se sida 5

Nattsångarvandring kring Säbysjön, tisdagar i maj

(2/5, 9/5, 16/5, 23/5 och 30/5)

Exkursjonsledare Ulf Svahn

Kallt eller varmt soligt eller regn. Vi har haft allt utom regn och hagel på de vandringar som vi genomfört kring Säbysjöns södra delar.

Vi hoppas på att drivisen har släppt och startar upp redan tisdagen den 2 maj och håller på t o m tisdagen den 30 maj.

Eftersom tiden är hektisk inte bara när det gäller fåglar utan även arbetsmässigt kan det bli ändringar i programmet. Det gäller att hålla sig informerad genom att gå in på hemsidans "Anslagstavla" eller facebooksidan "Fågelskådare på Järva" för att kontrollera läget.

Det behövs ingen föranmälan, men den som vill kan anmäla sig till mig på ulf.svahn@gmail.com och får därmed informationen via mejl.

Vi träffas tisdagar i maj klockan 18:30 på den parkering vid Säby gård som ligger närmast Jakobsberg och utgår gående därifrån. Om de finns någon intressant fågel på annat ställe åker vi dit i egna bilar.

Busksångare bör vara en sk mål- och önskeart vid kvällsvandringarna.
Foto:
Olle Bernard

EXKURSIONER UTANFÖR JÄRVA

Nyårsplocket i Nyköping eller annan aktuell plats 7 januari 2017

Exkursjonsledare Ulf Svahn

Förra årets alltför varma nyårsplocksväder blev som väntat svårarbetat och resulterade förmodligen i ett nytt "all time low".

Varmt och ingen snö ger utspridda fågelflockar i skog liksom på mark och på vatten.

Låt oss hoppas på lite kyla och ett snötäcke så att vi kan spräcka den envisa 60-artersgränsen.

Det är i alla fall det garanterat bästa sättet att starta upp året för en bra årslista.

Vi åker sannolikt till Nyköping där det finns många bra ställen för både det ena och det andra samt att vi är väl inkörda på området. Det kan bli en del av sådana arter som är svårplockade senare under året.

Om det finns ett alternativ som ser bättre ut kan det bli något annat, men Nyköping har som sagt visat sig vara bra.

Slutligt mål bestäms som vanligt dagarna innan beroende på rapporter och vi åker i egna bilar.

Anmälan till ulf.svahn@gmail.com senast 1 januari. Lagg med om du kan ta egen bil och ditt mobiltelefonnummer.

Kanske lyckas JOK hitta en kungsfiskare i Nyköping.
Foto:
Olle Bernard

FLERA EXKURSIONER UTANFÖR JÄRVA

Vecka 11 - en klassisk uggleupplevelse i Uppland

Vecka 11 en klassisk uggleupplevelse i Uppland. De ständigt oförutsägbara ugglorna rycker i fågeltarmen även för 2017. Med allt ifrån 0 arter under ett bedrövligt år till 4 arter som bäst kan man ställa in sig på allt däremellan.

Förra året bjöd på sparvuggla och pärluggla. För de som förlängde kvällen blev det även slaguggla. Hur det blir i år för vi se under den kväll i vecka 11, då vi tar oss ut i markerna. Alltså tar vi den kväll under vecka 11 där förutsättningarna ser ut som bäst och åker vid 16 -17-tiden och kommer hem vid 23-tiden.

Vi åker i egna bilar. Startpunkt blir som vanligt pendeltågsstationen vid Rotebro, där vi parkerar de bilar som eventuellt inte behövs. Där ansluter dessutom eventuella pendeltågsresenärer

Vi tar med oss det vi vill äta/dricka och har en paus inlagd under kvällen.

Ta chansen och bygg på med någon uggla som du inte har i listan för året eller i livet.

Det vi kan hoppas på är sparv-, slag-, pärl-, och kattuggla. Om det finns någon känd berguv eller hornuggla i faggorna siktar vi även på detta.

Exkursionsledare är Ulf Svahn och det krävs inga särskilda förkunskaper och det är ingen ansträngande skådning. Kostnaden är bilkostnad enligt JOK:s mall, vilket brukar bli ca 150 kr per person.

Anmälan till ulf.svahn@gmail.com

Öland - 17-21 maj (onsdag fm – söndag)

Ni har väl noga läst rapporten från JOKs resa till Öland i höstas i detta nummer av Bladet?

Vi gör som vanligt en vårvariant som naturligtvis ger andra arter, men ofta icke desto mindre rara.

Vald exkursionstid är när Öland är som vackrast och fåglarna normalt som flest.

Exkursionsledare är Stig Holmstedt och Gustav Knall. Vi bor i Stigs hus i Mellstaby, ca 15 minuter från Södra Udden.

Du anmäler dig till stig.holmstedt@gmail.com, senast fredagen den 28 april. Ange då ditt mobilnummer och om du kan ställa upp med bil!

Avgiften är 900 kr och då ingår logi samt fyra bättre middagar.

Den ska vara inbetald på JOKs plusgiro-konto 58 01 32 – 9 senast en vecka efter anmälan.

Till detta kommer bilersättning till förarna.

OBS! Gruppen är begränsad till sju personer.

JOK:s innekvällar våren 2017

14 februari (tisdag) - Årsmöte följt av "Fågelåret 2016 på Järvafältet".

Efter årsmötesförhandlingarna bjuds på en tillbakablick på det gångna året på Järvafältet. JOKs många duktiga fotografer har som vanligt levererat bilder till årskavalkaden.

Traditionsenligt tjänstgör Johan Wallin som populär värd och minneskonstnär.

7 mars (tisdag) - Södra Brasilien.

Brasilien är, inte minst på grund av sin storlek, ett av världens artrikaste länder vad gäller fågelfaunan.

JOKs ordförande emeritus, Stig Holmstedt, besökte i augusti-september 2015 de södra delarna av landet.

Resan innefattade dels de kustnära regnskogarna mellan Sao Paolo och Rio de Janeiro, dels Pantanal, som utgör Sydamerikas största våtmarksområde och tillika ett paradiset för inte bara fåglar utan också för större däggdjur.

Innekvällarna äger rum på Naturskolan vid Väsby gård (norra Järvafältet) med början kl 19.00.

Parkering vid Bögs gård, därefter en kilometers uppfriskande promenad.

Klubben bjuder på fika med dopp efter föredragen/bildvisningarna!

En typisk vardag när Charlie har vårdnaden av Ulf.

Älgen visar upp ett hyfsat löpsteg när den flyr från Stefans provfiske.

Johan laddar inför framspelning av en hökuggla.

Ryktasfoton: Olle Bernard

Det ryktas att...

Charlie, familjen Franzéns nya hund, börjat med 5:2-metoden. För Charlies del betyder detta att han tar hand om vårdnaden av fru Christina under två dagar (helgen).

Till Ulf, som uppenbart är mer vårdkrävande, tvingas Charlie ägna veckans övriga fem dagar. Framtiden får visa om Charlies 5:2-metod är tillräcklig bra för att utbilda paret, till i Charlies ögon, perfekta hundägare.

när **Stefan Lundberg** från Riksmuseet skulle provfiska i Igelbäcken söder om 30-meterskärret anmälde en älg sitt intresse. Lyckligtvis hoppade älgen över bäcken och undgick därmed att fångas av provfiskarna, vilket Stefan säkert var nöjd med eftersom hans provfiskeprotokoll saknade kolumn för antalet fångade älgar. Dessutom var Stefans mätsticka och våg kraftigt underdimensionerade för att mäta upp en älg.

Mats Weilands son Andreas medverkat i TV och då lyckats frambringa en ton som kraschade glas i TV-studion. Nu är vännen av ordning en aning orolig för att Markus utvecklat sitt ton-glaskrossande, så att han vid nästa TV-framträdande lyckas spräcka nationens alla TV-rutor.

redaktören kräver att få vara med i Norsk TV:s nästa omgång av serien "Där ingen människa kan bo". Kravet grundar sig på att redaktören, som bor på våning åtta, tvingades leva utan hiss under en hel månad. Att med något åldrade och lite trötta knän klättra med mattkassar, skådarutrustning m m i en smal och brant spiraltrappa, borde väl vara tillräckligt för att få medverka i den norska TV-serien.

Lasse Imby skaffat sig en liten skresetub, som han förväntas få stor användning för på sina många resor från bostaden i Hässelby till 30-meterskärret, för att där äntligen få kryssa kungsörn på Järvafältet. Men hur länge ska Lasses kungsörnsjakt pågå? Att fylla en liten skresetub med en stor kungsörn borde väl inte vara något större problem för en så duktig skådare som Lasse.

i september upptäcktes en hökuggla i Kallhäll.

Akut fråga: Hur ska ugglan återupptäckas?

Går den att spela fram?

JOK-bladet är inte riktigt säkert på om det var så som **Johan Wallin** tänkte, när han dagen efter hökuggleupptäckten fick Järfälla musikkår att spela i Kallhäll. Någon hökuggla lyckades man inte spela fram, men folket i Kallhäll bjöds alldeles säkert på en utomordentligt god musikunderhållning.

Gigi Sahlstrand ska vara domare i ett TV-program där det tävlas på temat fåglar. Eftersom Martin Emternäs är programledare föreslår JOK-bladet att Gigi retroaktivt ger honom ett gult kort p g a hans medverkan som programledare i ett naturprogram från det extremt fågelrika Costa Rica. Och detta utan kikare!! Att som naturintresserad besöka Costa Rica utan kikare borde väl egentligen bestraffas med rött kort, med utvisning på obestämt lång tid.

redaktören fått ett direktadresserat vykort från Mercedes med ett erbjudande om att köpa en fyrhjulsdreven "Merca" till kampanjpriset 378 800 kr. Får väl först ändå kanske kolla om spargrisen är tillräckligt rund, för att kunna slå till på detta suveränt lockande reapris.

Nu verkar ändå inte pengarna utgöra något större problem, eftersom Mercedes skriver "Välkommen in till oss så hjälper vi dig att övervinna allt som kommer i din väg!"

Det är tydligen bara att be Mercedes fixa fram en hammare, så att spargrisen kan krossas.

Om ni blir starkt bländade nästa gång ni besöker 30-meters, kan det bero på ljuset från en alldeles ny och glänsande Mercedes-stjärna.

när **Håkan Delin** besökte 30-meterskärret i början av oktober upptäckte han en röd glada i en skruv med ormrökar, något som naturligtvis gjorde alla närvarande skådare mycket glada. Håkan var däremot betydligt gladare över att få studera lokalens spelflygande duvhökar.

Det ryktas att fotrafen av en mård i föregående JOK-blad fick fel namn. Rätt namn är Måns Söderberg.